

ЗАКОН

о јавној својини

"Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 88 од 6. октобра 2013, 105 од 3. октобра 2014, 104 од 23. децембра 2016 - др. закон, 108 од 29. децембра 2016, 113 од 17. децембра 2017, 95 од 8. децембра 2018, 153 од 21. децембра 2020.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се право јавне својине и одређена друга имовинска права Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Три облика јавне својине

Члан 2.

Јавну својину чини право својине Републике Србије – државна својина, право својине аутономне покрајине – покрајинска својина и право својине јединице локалне самоуправе – општинска, односно градска својина.

Предмет јавне својине

Члан 3.

У јавној својини су природна богатства, добра од општег интереса и добра у општој употреби, за која је законом утврђено да су у јавној својини, ствари које користе органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, установе, јавне агенције и друге организације чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и друге ствари које су, у складу са законом, у јавној својини.

Под јавном својином из става 1. овог члана не сматрају се ствари организација обавезног социјалног осигурања.

Примена и однос закона

Члан 4.

На стицање, вршење, заштиту и престанак права јавне својине, примењују се одредбе закона којим се уређује право приватне својине, ако нешто друго није одређено овим или другим законом.

Одредбе посебних закона којима се уређује режим ствари у јавној својини не могу бити у супротности са овим законом.

Намена ствари

Члан 5.

Намена ствари у јавној својини одређује се законом или одлуком надлежног органа донетом на основу закона, односно другог прописа или општег акта.

Одговорност у одлучивању, коришћењу и управљању

Члан 6.

Свако ко одлучује о стварима у јавној својини, ко их користи или њима управља дужан је да поступа као добар домаћин и одговоран је за то у складу са законом.

Финансијска средства

Члан 7.

Финансијска средства (новчана средства и хартије од вредности) у својини Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређују се посебним законом.

Посебан режим за одређене непокретности

Члан 8.

Правни режим грађевинског земљишта, пољопривредног земљишта, **водног земљишта***, шума и шумског земљишта у јавној својини уређује се посебним законом.

*Службени гласник РС, број 113/2017

II. ЈАВНА СВОЈИНА

1. Предмет јавне својине

Природна богатства

Члан 9.

Воде, водотоци и њихови извори, минерални ресурси, ресурси подземних вода, геотермални и други геолошки ресурси и резерве минералних сировина, и друга добра која су посебним законом одређена као природна богатства, у својини су Републике Србије.

Начин и услови искоришћавања и управљања природним богатством уређују се посебним законом.

На природном богатству може се стећи концесија или право коришћења, односно искоришћавања, у складу са посебним законом.

Накнада за коришћење природног богатства припада Републици Србији, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, на чијој територији се налази природно богатство, у складу са посебним законом.

Добра од општег интереса и добра у општој употреби у јавној својини

Члан 10.

Добра од општег интереса у јавној својини, у смислу овог закона, су ствари које су законом одређене као добра од општег интереса (пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, водно земљиште, водни објекти, заштићена природна добра, културна добра и др.), због чега уживају посебну заштиту.

Добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу овог закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др).

Начин и услови искоришћавања и управљања добрима у општој употреби и добрима од општег интереса уређују се посебним законом.

На добрима у општој употреби може се стећи право предвиђено посебним законом (концесија, закуп и сл.).

Свако има право да добра у општој употреби користи на начин који је ради остварења те намене прописан законом, односно одлуком органа или правног лица коме су та добра дата на управљање.

Добра од општег интереса на којима постоји право јавне својине су у својини Републике Србије, ако законом није друкчије одређено.

Изузетно, од става 6. овог члана, културна добра могу бити у јавној својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, уколико је то у функцији остваривања надлежности аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе.*

Културна добра у јавној својини Републике Србије могу бити дата на коришћење и управљање другом носиоцу права јавне својине, о чему одлуку доноси Влада на предлог Републичке дирекције за имовину Републике Србије (у даљем тексту: Дирекција).*

Одредбе ст. 7. и 8. овог члана не односе се на непокретности у јавној својини које користе државни органи и организације, а намењене су извршавању њихових надлежности.*

Добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев државних путева II реда, који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део аутопута или државног пута I и II реда) и тргова и јавних паркова, који су у својини јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Мреже

Члан 11.

Мрежа, у смислу овог закона, јесте непокретна ствар са припацама, односно збир ствари, намењених протоку материје или енергије ради њихове дистрибуције корисницима или одвођења од корисника, а чији је појам ближе утврђен посебним законом.

Мреже представљају добро од општег интереса.

Мрежа којом се обавља привредна делатност пружања услуга од стране правних лица основаних од носилаца јавне својине је у јавној својини.

Изузетно од става 3. овог члана, посебним законом може бити утврђено да мреже из тог става могу бити и у својини правног лица које је основала Република Србија за пружање услуга или његовог зависног друштва.

Мрежа, односно део мреже који служи искључиво за потребе једног или више лица може бити у својини тог, односно тих лица.

Мрежа на којој на дан ступања на снагу овог закона постоји право приватне својине остаје у приватној својини.

Изградња, одржавање и коришћење мрежа у јавној својини могу бити предмет концесије, сагласно посебном закону.

Ствари које користе органи и организације

Члан 12.

Ствари у јавној својини које користе органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, у смислу овог закона, чине непокретне и покретне ствари и друга имовинска права, која служе за остваривање њихових права и дужности.

Друге ствари и имовинска права

Члан 13.

Под другим стварима у јавној својини из члана 3. овог закона подразумевају се ствари које не спадају у природна богатства, добра од општег интереса, мреже или ствари које користе органи и организације из члана 12. овог закона (грађевинско земљиште у јавној својини, друге непокретности и покретне ствари у јавној својини).

Друга имовинска права, у смислу овог закона, јесу: право на патент, право на лиценцу, модел, узорак и жиг, право коришћења техничке документације и друга имовинска права утврђена законом **чији је носилац права Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе***.

Друга имовинска права прибављају се, користе и њима располаже у складу са законом **ако нешто друго није одређено овим или другим законом***.

Одредбе овог закона које се односе на прибављање, коришћење и располагање непокретним стварима, односно средствима у јавној својини, сходно се примењују и на прибављање, коришћење и располагање другим имовинским правима, ако овим законом није другачије одређено и уколико је то у складу са општим прописима који уређују прибављање, коришћење и располагање другим имовинским правима.*

Одредбе овог закона које се односе на поступак давања у закуп и коришћење непокретних ствари у јавној својини сходно се примењују и на поступак уступања искоришћавања других имовинских права, према садржини предвиђеној општим прописима који уређују друга имовинска права.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Улагање у капитал и пренос права коришћења

Члан 14.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу средства у јавној својини улагати у капитал јавног предузећа и друштва капитала, у складу са овим и другим законом.

По основу улагања из става 1. овог члана Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе стичу уделе или акције у јавним предузећима и друштвима капитала и права по основу тих акција, односно удела.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу установама и јавним агенцијама и другим организацијама, изузев јавних предузећа и друштава капитала из става 1. овог члана, чији су оснивачи, преносити право коришћења на стварима на којима имају право јавне својине.

Сусвојина на ствари у јавној својини

Члан 15.

На ствари у јавној својини може постојати сусвојина између различитих носилаца јавне својине, као и између носилаца јавне својине и других правних и физичких лица, у складу са законом.

Носиоци права јавне својине могу заједнички или са другим лицима инвестирати у изградњу добара од општег интереса, добара у општој употреби и других добара и по том основу, у складу са овим и другим законом, стицати право коришћења или друго право (концесија и сл.) и убирати приходе по том основу.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе не могу стећи својину, односно сусвојину на стварима, односно добрима из става 1. овог члана које по овом или другом закону могу бити искључиво у својини Републике Србије.

Немогућност принудног извршења

Члан 16.

Природна богатства, добра у општој употреби, мреже у јавној својини, водно земљиште и водни објекти у јавној својини, заштићена природна добра у јавној својини и културна добра у јавној својини, не могу бити предмет принудног извршења.

На непокретностима у јавној својини које, у целини или делимично, користе органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе за остваривање њихових права и дужности не може се спровести принудно извршење.

Предмет принудног извршења не могу бити објекти, оружје и опрема намењени одбрани и државној и јавној безбедности.

Предмет принудног извршења не могу бити ни удели, односно акције које јавна предузећа и привредна друштва чији је власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају у привредним друштвима, осим уколико постоји сагласност Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе на успостављање залогe на тим уделима, односно акцијама.*

Предмет принудног извршења не могу бити ни покретне и непокретне ствари које користе здравствене установе из Плана мреже здравствених установа*, осим у случајевима из члана 17. став 2. овог закона на основу одлуке Владе.***

Добра из става 1. овог члана не могу се отуђити из јавне својине.

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 95/2018

Немогућност одржаја и заснивања хипотеке

Члан 17.

На стварима из члана 16. овог закона не може се стећи право својине одржајем, нити се може засновати хипотека или друго средство стварног обезбеђења.

Изузетно, хипотека се може засновати на непокретним стварима које користе установе из члана 18. став 6. овог закона, на основу одлуке Владе, односно надлежног органа аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.*

*Службени гласник РС, број 95/2018

2. Носиоци права јавне својине и корисници ствари у јавној својини

Члан 18.

Носиоци права јавне својине су Република Србија, аутономна покрајина и општина, односно град (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе).

Градска општина има право коришћења на стварима у својини града у чијем је саставу.

На стварима које прибави градска општина, право својине стиче град у чијем је саставу градска општина, а градска општина има право коришћења.

Статутом града може се предвидети да градска општина има право јавне својине на покретним и на непокретним стварима неопходним за рад органа и организација градске општине.

Месне заједнице и други облици месне самоуправе имају право коришћења на стварима у јавној својини јединице локалне самоуправе, у складу са законом и прописом, односно другим актом јединице локалне самоуправе.

Установе и јавне агенције и друге организације (укључујући и Народну банку Србије) чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, које немају статус државног органа и организације, органа аутономне покрајине, односно органа јединице локалне самоуправе или јавног предузећа, односно друштва капитала, имају право коришћења на непокретним и покретним стварима у јавној својини које су им пренете на коришћење.

Корисници ствари у јавној својини

Члан 19.

Корисници ствари у јавној својини су:

- 1) државни органи и организације;
- 2) органи и организације аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- 3) јавна предузећа, друштва капитала чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и њихова зависна друштва, на основу уговора закљученог на основу акта надлежног органа, а којим нису пренете у својину тог јавног предузећа, односно друштва.

Ствари у јавној својини могу се дати на коришћење и осталим правним лицима, концесијом или на други начин предвиђен законом.

Ако у случају из става 2. овог члана давање ствари на коришћење има карактер државне помоћи, на такве случајеве примениће се закон који уређује контролу државне помоћи.

Органи и организације као корисници

Члан 20.

Државни органи и организације, органи и организације аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе користе непокретне и покретне ствари у јавној својини које су намењене извршавању њихових надлежности.

Изузетно од става 1. овог члана, непокретностима које користе државни органи и организације, органи и организације аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, у смислу овог закона, сматрају се и непокретности у јавној својини које непосредно не служе извршавању надлежности тих органа и организација, већ за остваривање прихода путем давања у закуп, односно на коришћење (тзв. комерцијалне непокретности – пословни простор, станови, гараже, гаражна места и др.).

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу непосредно, преко надлежног органа, давати у закуп, односно на коришћење непокретности из става 2. овог члана или за ове намене основати јавно предузеће или друштво капитала.

Оснивачким актом јавног предузећа, односно друштва капитала из става 3. овог члана, односно уговором о давању на коришћење непокретности из става 2. овог члана том предузећу, односно друштву, у складу са законом, ближе се одређује надлежност и поступак давања у закуп, односно на коришћење тих непокретности и остваривања прихода Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе по том основу (закупнина, добит и др.).

Јавна предузећа и друштва капитала као корисници

Члан 21.

Јавно предузеће, друштво капитала чији је оснивач Републике Србија, аутономна покрајина или

јединица локалне самоуправе и њихова зависна друштва, која обављају делатност од општег интереса, користе непокретности које им нису уложене у капитал, а на основу посебног закона, оснивачког акта или уговора закљученог са оснивачем.

Друштво капитала чији је оснивач Републике Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, које не обавља делатност од општег интереса може по основу уговора закљученог са оснивачем, уз накнаду или без накнаде, користити непокретности које му нису уложене у капитал, а које су неопходне за обављање делатности ради које је основано.

Друштво капитала које је основано у складу са прописима о иновационој делатности, чији је оснивач или један од оснивача Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно установа из члана 18. став 6. овог закона, може управљати непокретностима у јавној својини под условима које посебним актом одреди оснивач који је власник непокретности, или по основу уговора закљученог са оснивачем, уз накнаду или без накнаде, користити непокретности у јавној својини које му нису уложене у капитал, а које су неопходне за обављање делатности ради које је основано, а може ту непокретност дати и у закуп под условима утврђеним у јавном позиву за пружање услуга у складу са прописима о иновационој делатности.*

Уговор из става 2. овог члана, са друштвом капитала чији је оснивач Република Србија, на основу акта Владе, закључује **директор Дирекције*** или лице из Дирекције које он за то овласти, а са друштвом капитала чији је оснивач аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, на основу акта надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе – лице овлашћено у складу са прописом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Оснивач привредног друштва из става 2. овог члана учествује у добити друштва која се оствари пословањем средствима која му је оснивач унео у капитал и пословањем непокретностима које му је оснивач дао на коришћење, у складу са законом и уговором којим су те непокретности друштву дате на коришћење.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Право коришћења

Члан 22.

Носиоци права коришћења из члана 18. овог закона имају право да ствар држе и да је користе у складу са природом и наменом тих ствари, да је дају на коришћење другом носиоцу права коришћења или у закуп и да њоме управљају у складу са овим и другим законом.*

Давање на коришћење или у закуп ствари у својини Републике Србије из става 1. овог члана, осим ствари које користи Народна банка Србије, врши се по претходно прибављеној сагласности Дирекције.*

Акт из става 2. овог члана којим Дирекција даје сагласност за давање на коришћење мора садржати услове под којима се ствар даје на коришћење другом носиоцу права коришћења. Актом Дирекције из става 2. овог члана којим се даје начелна сагласност да се ствар да у закуп, опредељује се намена ствари за време трајања закупа, али не и будући купац и услови закупа. За промену намене ствари за време трајања закупа неопходна је нова сагласност Дирекције.*

Уговор о давању на коришћење и уговор о закупу закључен без сагласности Дирекције из ст. 2. и 3. овог члана ништав је.*

Припадност средстава остварених давањем у закуп ствари из става 1. овог члана одређује се у складу са законом којим се уређује буџетски систем, с тим да изузетно, средства остварена од давања у закуп непокретности које су дате на коришћење Народној банци Србије, приход су Народне банке Србије.*

Одредбе ст. 1. до 5. овог члана сходно се примењују и код давања у закуп **и на коришћење*** ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, с тим што о давању сагласности одлучује надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Влада може одлучити да се непокретност у јавној својини Републике Србије на којој постоји уписано право коришћења носиоца права коришћења из члана 18. овог закона, која није у функцији остваривања надлежности, односно делатности носиоца права коришћења на тој непокретности, ако се не користи дужи временски период, или се користи супротно закону, другом пропису или природи и намени непокретности, одузме од носиоца права коришћења.*

У случају кад се непокретност изда у закуп без сагласности надлежног органа, сматраће се да се непокретност користи супротно закону у смислу става 7. овог члана.

Влада може одлучити да се непокретност у својини Републике Србије на којој постоји право коришћења из члана 18. овог закона одузме од носиоца права коришћења и у случајевима који нису наведени у ставу 7. овог члана, под условом да се носиоцу права коришћења обезбеди коришћење друге одговарајуће непокретности.

Влада може одлучити да се непокретност у јавној својини Републике Србије чији је корисник субјекат из члана 19. став 1. тачка 3) овог закона, а која није у функцији остваривања надлежности, односно делатности корисника на тој непокретности, ако се не користи дужи временски период, или се користи супротно закону, другом пропису или природи и намени непокретности, као и субјекат који не може бити корисник, односно носилац права коришћења по одредбама овог закона, одузме од тих корисника, ради давања непокретности на коришћење државним органима и организацијама, као и установама и јавним агенцијама чији је оснивач Република Србија.*

Одредбе ст. 7. до **10.*** овог члана сходно се примењују и код одузимања непокретности у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, с тим што о одузимању одлучује надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Одредбе ст. 7. до **11.*** овог члана не примењују се код одузимања својине, односно права коришћења на непокретностима у јавној својини у случајевима када је одузимање ових права уређено посебним законом.

Право коришћења на непокретности у јавној својини из члана 18. овог закона престаје и у случају њеног отуђења из јавне својине, на основу одлуке Владе, односно надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, независно од воље носиоца права коришћења на тој непокретности, у случају престанка носиоца права коришћења, као и у другим случајевима утврђеним законом.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Одређивање корисника непокретности

Члан 23.

О давању на коришћење непокретности одузете у складу са чланом 22. ст. 7. и 9. овог закона, као и непокретности коју Република Србија стекне наслеђем, поклоном или једностраном изјавом воље, или на други законом одређен начин, одлучује Влада, ако законом није друкчије одређено.

О давању на коришћење непокретности одузете у складу са чланом 22. став **11.**** овог закона, као и непокретности коју аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе стекне наслеђем, поклоном или једностраном изјавом воље, или на други законом одређен начин, одлучује надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Поступак, услови и начин располагања, управљања, начин чувања и преузимања непокретних и покретних ствари, као и других имовинских права, која су у јавној својини по основама из става 1. овог члана, ближе се уређује уредбом Владе.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 95/2018

Управљање стварима

Члан 24.

Државни органи и организације, органи и организације аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, носиоци права коришћења из члана 18. и корисници из члана 21. овог закона управљају покретним и непокретним стварима у јавној својини које користе.

Управљање стварима у јавној својини, у смислу става 1. овог члана, јесте њихово одржавање, обнављање и унапређивање, као и извршавање законских и других обавеза у вези са тим стварима, ако за одређени случај права коришћења, односно коришћења законом није нешто друго прописано.

Упис права јавне својине и права коришћења

Члан 25.

Право јавне својине и право коришћења на непокретностима у јавној својини уписују се у јавне књиге о непокретностима и правима на њима, у складу са законом којим се уређује упис права на непокретностима.

У случајевима из члана 19. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, може се поред носиоца права јавне својине уписати и корисник непокретности, ако је то актом надлежног органа одређено.

3. Прибављање, располагање и управљање стварима у јавној својини

3.1. Опште одредбе

Појам располагања

Члан 26.

Располагањем стварима у јавној својини, у смислу овог закона, сматра се:

- 1) давање ствари на коришћење;
- 2) давање ствари у закуп;
- 3) пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине (са накнадом или без накнаде), укључујући и размену;
- 4) отуђење ствари;
- 5) заснивање хипотеке на непокретностима;
- 6) улагање у капитал;
- 7) залагање покретне ствари.

Ствари у јавној својини могу се, у смислу става 1. овог члана, дати на коришћење (са накнадом или без накнаде), или у закуп другом носиоцу јавне својине.

Располагањем другим имовинским правима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, у смислу овог закона, сматра се уступање права искоришћавања других имовинских права према садржини одређеној општим прописима који регулишу одговарајућа друга имовинска права.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Надлежност за одлучивање

Члан 27.

О прибављању ствари и располагању стварима у својини Републике Србије, под условима прописаним законом, одлучује Влада, ако законом није другачије одређено.

О прибављању и располагању непокретностима у својини Републике Србије за потребе државних органа и организација, о преносу права јавне својине на непокретности у својини Републике Србије на другог носиоца права јавне својине, као и о прибављању и отуђењу превозних средстава и опреме веће вредности за потребе поменутих органа и организација одлучује Влада, а о осталим видовима прибављања и располагања покретним стварима одлучује функционер који руководи органом, ако нешто друго није предвиђено овим законом.

О прибављању и отуђењу покретних ствари за посебне намене, укључујући и превозна средства и опрему веће вредности које користи министарство надлежно за послове одбране и Војска Србије и које за потребе послова безбедности користе министарство надлежно за унутрашње послове и службе безбедности, одлучује руководиоца тог органа, односно служби.

О отуђењу непокретности у својини Републике Србије на којима постоји право коришћења из члана 18. овог закона, као и о заснивању хипотеке на тим непокретностима одлучује Влада.

О прибављању непокретности у својину Републике Србије за потребе носиоца права коришћења из члана 18. овог закона чији је оснивач Република Србија, одлучује надлежни орган тог носиоца права коришћења, уз претходну сагласност Дирекције.

О давању у закуп непокретности из става 4. овог члана, укључујући и отказ уговора, одлучује надлежни орган носиоца права коришћења на непокретности, сагласно члану 22. овог закона.

Изузетно, о располагању стварима које користи Народна банка Србије одлучује орган утврђен законом којим се уређује положај и надлежности Народне банке Србије, с тим што о отуђењу непокретности и о заснивању хипотеке на тим непокретностима одлучује Влада.

Шта се сматра опремом веће вредности у смислу става 2. овог члана уређује се уредбом Владе.

О прибављању ствари и располагању стварима у својини аутономне покрајине, под условима прописаним законом, одлучује орган аутономне покрајине одређен у складу са статутом аутономне покрајине.

О прибављању ствари и располагању стварима у својини јединице локалне самоуправе под условима прописаним законом, одлучује орган јединице локалне самоуправе одређен у складу са законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, може одлуком ближе уредити начин, услове и поступак прибављања, располагања и управљања стварима које су у јавној својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, односно на којима има посебна својинска овлашћења, као и начин, услове и поступак прибављања, располагања

и управљања другим имовинским правима у вези са којима има одговарајућа права, у складу са законом и подзаконским актима.*

Ништав је акт о прибављању и располагању стварима у јавној својини који је донео ненадлежни орган, као и уговор закључен на основу таквог акта.

У погледу утврђивања надлежности за одлучивање о отуђењу непокретности из јавне својине, отуђењем се сматра и одлучивање о расхоровању и рушењу објекта, осим у случају кад рушење наложи надлежни орган због тога што објекат склон паду угрожава безбедност, односно кад надлежни орган наложи рушење објекта изграђеног супротно прописима о планирању и изградњи.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Надлежност за припрему аката о одлучивању

Члан 28.

Припрема аката за Владу о прибављању и располагању стварима у својини Републике Србије у смислу члана 27. ст. 2. и 4. овог закона у надлежности је Дирекције, ако посебним прописом за то није утврђена надлежност другог органа.

Орган надлежан за одлучивање и предлагање аката о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима које користе органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе утврђује се прописом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Тржишни услови прибављања и отуђења непокретности

Члан 29.

Непокретне ствари прибављају се у јавну својину и отуђују из јавне својине полазећи од тржишне вредности непокретности, коју је проценио порески или други надлежни орган или лиценцирани проценитељ, у поступку јавног надметања, односно прикупљањем писмених понуда, ако законом није другачије одређено.* Овако утврђена тржишна вредност важи две године.**

Прибављањем непокретних ствари, у смислу става 1. овог члана, сматра се и размена непокретности и изградња објеката.

Непокретне ствари се могу прибављати у јавну својину бестеретним правним послом (наслеђе, поклон или једнострана изјава воље), експропријацијом, у пореском, стечајном и другим поступцима регулисаним посебним законом.*

Изузетно од става 1. овог члана, непокретне ствари се могу прибавити или отуђити непосредном погодбом, али не испод од стране надлежног органа процењене тржишне вредности непокретности (код отуђења), односно не изнад те вредности (код прибављања), ако у конкретном случају то представља једино могуће решење. Предлог акта, односно акт о оваквом располагању мора да садржи образложење из кога се може утврдити постојање ових околности.

*Службени гласник РС, број 95/2018

**Службени гласник РС, број 153/2020

Прибављање непокретности непосредном погодбом путем размене

Члан 30.

Изузетно од члана 29. став 1. овог закона, непокретности се могу прибавити у јавну својину путем размене непосредном погодбом, под следећим условима:

1) ако је таква размена у интересу Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, односно ако се тиме обезбеђују већи приходи за носиоца права јавне својине или бољи услови за ефикасно вршење његових права и дужности;

2) ако се непокретности размењују под тржишним условима;

3) ако се, у случају кад је тржишна вредност непокретности у јавној својини већа од тржишне вредности непокретности која се прибавља у јавну својину на име размене, уговори доплата разлике у новцу у року до 20 дана од дана закључења уговора.

Предлог акта, односно акт о прибављању непокретности из става 1. овог члана мора да садржи образложење из кога се може утврдити постојање околности из става 1. тачка 1) овог члана.

Отуђење непокретности испод тржишне цене

Члан 31.

Изузетно од члана 29. став 1. овог закона, непокретности се могу отуђити из јавне својине и испод тржишне цене, односно без накнаде, ако постоји интерес за таквим располагањем, као што је отклањање последица елементарних непогода или успостављање добрих односа са другим државама, односно међународним организацијама и у другим случајевима предвиђеним посебним законом.

Предлог акта, односно акт о отуђењу непокретности мора да садржи образложење из кога се може утврдити постојање разлога из става 1. овог члана.

Члан 31а*

Изузетно, у случају када се непокретност не отуђи из јавне својине у спроведеном поступку јавног оглашавања у складу са чланом 29. став 1. овог закона, почетна процењена вредност непокретности може се умањити на 80% од почетне процењене вредности утврђене на начин и под условима из члана 29. став 1. овог закона. У случају када се непокретност ни у поновљеном поступку јавног оглашавања са умањеном почетном вредношћу не отуђи из јавне својине, почетна процењена вредност непокретности по којој се иста отуђује, може се умањити на 60%, по којој цени ће се наставити са јавним оглашавањем.*

Одлуку о умањењу вредности непокретности из става 1. овог члана доноси Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, под условом да је то од интереса за Републику Србију, аутономну покрајину, односно јединицу локалне самоуправе.*

Одредбе овог члана примењују се и у поступку отуђења покретних ствари у јавној својини из члана 33. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 95/2018

Ништавост уговора

Члан 32.

Уговор закључен супротно одредбама чл. 29 – 31. овог закона ништав је.

Прибављање и отуђење покретних ствари

Члан 33.

Прибављање покретних ствари у јавну својину врши се на начин прописан законом којим се уређују јавне набавке.

Отуђење покретних ствари из јавне својине врши се, по правилу, у поступку јавног оглашавања, односно прикупљањем писмених понуда, на начин којим се обезбеђује интерес носиоца права јавне својине.

Изузетно од става 2. овог члана, отуђење покретних ствари се може вршити непосредном погодбом.

Отуђење покретних ствари из јавне својине може се вршити и испод тржишне цене, односно без накнаде, ако постоји интерес за таквим располагањем, као што је отклањање последица елементарних непогода и у другим случајевима утврђеним актом Владе.

Предлог акта, односно акт о отуђењу покретних ствари из јавне својине мора да садржи образложење из кога се може утврдити постојање разлога из става 4. овог члана.

Случајеви и услови под којима се може вршити отуђење покретне ствари из јавне својине непосредном погодбом и други случајеви из става 4. овог члана утврђују се уредбом Владе.

Давање ствари у закуп

Члан 34.

Ствари у јавној својини могу се дати у закуп, полазећи од тржишне висине закупнине за одређену врсту ствари, у поступку јавног надметања, односно прикупљањем писмених понуда.

Изузетно од става 1. овог члана, ствари у јавној својини се могу дати у закуп непосредном погодбом, ако је то у конкретном случају једино могуће решење.

Ствари у јавној својини не могу се давати у подзакуп.

Уговор закључен противно одредбама овог члана ништав је.

Члан 35.*

Услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давање у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права према садржини одређеној општим прописима који регулишу поједина друга имовинска права, као и поступци јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, ближе се уређују уредбом Владе.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Надлежност за закључивање уговора

Члан 36.

Уговоре о прибављању и располагању стварима у својини Републике Србије из члана 27. ст. 2. и 4. овог закона, у случајевима када је акт о прибављању и располагању донела Влада, у име Републике Србије, закључује директор Дирекције или лице из Дирекције које он за то овласти, ако законом није друкчије одређено.

Уговор о прибављању и располагању покретним стварима из члана 27. став 3. овог закона закључује руководиоца органа.

Уговор о прибављању непокретности у својину Републике Србије из члана 27. став 5. овог закона, за потребе носиоца права коришћења, у име Републике Србије закључују директор Дирекције или лице из Дирекције које он за то овласти и овлашћено лице носиоца права коришћења за чије се потребе непокретност прибавља у својину Републике Србије.

Уговор о давању у закуп непокретности у својини Републике Србије из члана 27. став 6. овог закона на којој постоји право коришћења, на основу важеће сагласности Дирекције, закључује овлашћено лице носиоца права коришћења на тој непокретности.

Уговор о прибављању, отуђењу, узимању и давању у закуп непокретности које се користе за потребе дипломатских и конзуларних представништава Републике Србије у иностранству закључује министар надлежан за спољне послове или лице које он овласти, а за потребе војних представништава – министар одбране или лице које он овласти.

Лице надлежно за закључивање уговора о прибављању и располагању стварима у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, у име аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, одређује се прописом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Уговор закључен супротно одредбама овог члана ништав је.

Прибављање мишљења и достављање уговора **Државном правобранилаштву***

*Службени гласник РС, број 113/2017

Члан 37.

Уговори о прибављању, отуђењу и размени непокретности у својини Републике Србије, као и уговори о преносу права јавне својине на непокретностима са Републике Србије на друге носиоце права јавне својине, закључују се по претходно прибављеном мишљењу Државног правобранилаштва.*

Државно правобранилаштво* дужно је да мишљење из става 1. овог члана да у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Дирекција је дужна да примерак закљученог уговора из става 1. овог члана достави **Државном правобранилаштву*** у року од 15 дана од дана закључења уговора.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Побијање уговора

Члан 38.

Државно правобранилаштво* дужно је да поднесе тужбу за поништење уговора из члана 37. став 1. овог закона који је закључен супротно прописима, **као и случају*** ако уговорена накнада одступа од прописане накнаде или од накнаде која се могла остварити у време закључења уговора.

Тужба за побијање уговора из става 1. овог члана подноси се у законом утврђеном року, а ако тај рок није утврђен законом – у року од једне године од дана закључења уговора.

Сходна примена одредаба о закључењу и побијању уговора

Члан 39.

Одредбе чл. 37. и 38. овог закона сходно се примењују и код закључења и побијања уговора о прибављању и располагању непокретностима у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, с тим што код располагања тим непокретностима у својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе мишљење даје, односно тужбу подноси јавно правобранилаштво аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, односно други орган или лице које сагласно одлуци аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе обавља послове правне заштите имовинских права и интереса аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

3.2. Природна богатства и добра од општег интереса

Стицање права на природним богатствима и добрима у општој употреби

Члан 40.

О стицању права на природним богатствима и добрима у општој употреби (члан 9. став 3. и члан 10. став 7. овог закона) одлучује Влада, ако посебним законом није друкчије одређено.

Управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби

Члан 41.

За управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби у јавној својини могу се оснивати јавна предузећа, јавне агенције и друштва капитала.

Под управљањем добрима од општег интереса, у смислу става 1. овог члана, подразумевају се, зависно од природе добра, узгој, старање, изградња, одржавање, унапређивање, искоришћавање и одређивање начина коришћења добра од општег интереса у јавној својини, у складу са посебним законом.

Јавна предузећа, јавне агенције и друштва капитала из става 1. овог члана, дужни су да њима управљају савесно, законито и штитећи искључиво јавни интерес.

Забрањено је поверена добра од јавног интереса користити у приватне, партијске или друге недозвољене сврхе.

Директори и чланови органа управљања у јавним предузећима и јавним агенцијама из става 1. овог члана бирају се на јавном конкурсy.

3.3. Улагање средстава у јавној својини

Улагање у јавна предузећа и друштва капитала која обављају делатност од општег интереса

Члан 42.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу улагати у капитал јавних предузећа и друштава капитала која обављају делатност од општег интереса:

1) новац и хартије од вредности;

2) право својине на стварима у јавној својини, изузев природних богатстава, добара у општој употреби, мрежа које могу бити искључиво у јавној својини и других непокретности које могу бити искључиво у јавној својини;

3) друга имовинска права која се по општим прописима могу уложити у капитал.

Вредност ствари и права из става 1. овог члана процењује се на начин утврђен законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

По основу улагања носиоци јавне својине стичу акције, односно уделе, а унети улози су својина јавног предузећа или друштва капитала.

Шуме и шумско земљиште, водно земљиште и водни објекти у јавној својини као и друга добра од општег интереса у јавној својини којима, сагласно посебном закону, управља (газдује) јавно предузеће не улазе у капитал тог предузећа.

Улагање у друштва капитала која не обављају делатност од општег интереса

Члан 43.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу у капитал друштава капитала која не обављају делатност од општег интереса улагати:

- 1) новац и хартије од вредности;
- 2) право својине на стварима у јавној својини, изузев природних богатстава, добара од општег интереса (укључујући и мреже) и добара у општој употреби;
- 3) друга имовинска права која се по општим прописима могу уложити у капитал.

Вредност ствари и права из става 1. овог члана процењује се на начин утврђен законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

Унети улози у имовину друштва капитала својина су тог друштва.

По основу улагања носиоци јавне својине стичу акције, односно уделе.

Улагање у капитал грађевинског земљишта у јавној својини

Члан 44.

Право својине на грађевинском земљишту у јавној својини може се улагати у капитал јавног предузећа и друштва капитала, у складу са законом којим се уређује грађевинско земљиште.

У капитал јавног предузећа и друштава капитала основаних од Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе може се улагати право својине на изграђеном грађевинском земљишту на коме су изграђени објекти који се по овом закону улажу у капитал тих правних лица.

Право својине на неизграђеном грађевинском земљишту може бити уложено у капитал јавног предузећа и друштва капитала основаних од Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, уколико је то неопходно за обављање делатности ради које је то предузеће, односно друштво основано и да је сврха коришћења због које се земљиште улаже у складу са наменом предвиђеном важећим планским актом.

Јавно предузеће и друштво капитала из става 2. овог члана које стекне својину на грађевинском земљишту по одредбама овог члана, као и по основу члана 82. овог закона, не може отуђити то земљиште, нити га дати у дугорочни закуп, без претходне сагласности оснивача тог јавног предузећа, односно тог друштва капитала, с тим што се отуђење, односно давање у дугорочни закуп врши по поступку за отуђење, односно давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини, прописаном законом којим се уређује грађевинско земљиште.

Акт о отуђењу, односно давању у дугорочни закуп грађевинског земљишта супротно ставу 4. овог члана ништав је.

СТИЦАЊЕ СВОЈИНЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА И ДРУШТВА КАПИТАЛА

Члан 45.

Јавно предузеће и друштво капитала чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, које на дан ступања на снагу овог закона има право коришћења на непокретностима у државној својини, односно неограничено право искоришћавања других имовинских права, а које чини део или укупан капитал тих правних лица, стиче право својине на тим непокретностима, односно постаје једини искључиви носилац тих других имовинских права у односу према Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, сагласно одредбама чл. 42, 43. и 72. овог закона.*

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује и на непокретности на којој је право коришћења сагласно закону пренето на зависна друштва капитала правних лица из става 1. овог члана, **као и на друга имовинска права која су без ограничења пренета на та зависна друштва*.**

Ради спровођења одредаба ст. 1. и 2. овог члана извршиће се, по потреби, одговарајуће промене оснивачког акта, односно статута, везане за измене у капиталу и улозима, промене у пословној евиденцији и упис у регистар привредних субјеката.

Одредбе овог члана не примењују се на тзв. комерцијалне непокретности које је Република Србија, односно аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе поверила јавном предузећу, односно друштву капитала у смислу члана 20. ст. 2 – 4. овог закона.

*Службени гласник РС, број 113/2017

4. Ствари у јавној својини које користе органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

4.1. Органи и организације

Које ствари користе

Члан 46.

Државни органи и организације користе непокретне и покретне ствари у својини Републике Србије намењене извршавању права и дужности Републике Србије, које су прибављене за потребе тих органа и организација или су им дате на коришћење.

Органи и организације аутономне покрајине користе непокретне и покретне ствари у својини аутономне покрајине намењене извршавању права и дужности аутономне покрајине, које су прибављене за потребе тих органа и организација или су им дате на коришћење.

Органи јединице локалне самоуправе користе непокретне и покретне ствари у својини јединице локалне самоуправе намењене извршавању права и дужности јединице локалне самоуправе, које су прибављене за потребе тих органа или су им дате на коришћење.

Органи и организације из ст. 1. до 3. овог члана користе и непокретности у јавној својини из члана 20. став 2. овог закона.

Појам органа и организација

Члан 47.

Државни органи и организације, у смислу овог закона, су Народна скупштина, председник Републике, Влада, Уставни суд, Заштитник грађана, Војска Србије, Високи савет судства, Државно веће тужилаца и други државни органи и организације у складу с Уставом и законом.

Под органима и организацијама аутономне покрајине, у смислу овог закона, подразумевају се органи и организације организовани на основу и у складу са статутом аутономне покрајине.

Под органима и организацијама јединице локалне самоуправе, у смислу овог закона, подразумевају се органи и организације организовани у складу са законом и статутом јединице локалне самоуправе.

4.2. Вршење својинских овлашћења

Примена прописа

Члан 48.

Прибављање, коришћење, управљање и располагање стварима у јавној својини које користе органи и организације (у даљем тексту: органи) Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе врши се у складу с овим законом и на основу њега донетим подзаконским актима, ако овим законом није друкчије одређено.

Начин коришћења, одржавања и управљања стварима

Члан 49.

Органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе дужни су да ствари у јавној својини користе на начин којим се обезбеђује ефикасно вршење њихових права и дужности, као и рационално коришћење и очување тих ствари.

Влада ће ближе уредити вршење послова у вези са коришћењем, одржавањем и управљањем стварима у јавној својини које користе органи Републике Србије, ако за одређене врсте непокретности није нешто друго прописано овим или другим законом.

Коришћење, одржавање и управљање стварима у јавној својини које користе органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ближе ће се уредити прописом надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Одговорност функционера и запослених

Члан 50.

Функционер који руководи органом, односно друго овлашћено лице, стара се о законитости и

одговоран је за законито коришћење и управљање стварима у јавној својини које користи тај орган.

Запослени у органима одговорни су за савесно и наменско коришћење ствари у јавној својини које користе у обављању послова.

Поступање са стварима које нису неопходне за вршење послова органа

Члан 51.

Ствари у јавној својини које нису неопходне за вршење послова из делокруга органа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу се дати на коришћење другом органу тог носиоца јавне својине или другом органу другог носиоца јавне својине на одређено или неодређено време, дати у закуп другом правном или физичком лицу, заменити за другу ствар или отуђити.

4.3. Врсте ствари

Врсте ствари

Члан 52.

Ствари у јавној својини које користе органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе за вршење њихових права и дужности обухватају непокретне и покретне ствари.

Непокретне ствари, у смислу става 1. овог члана, јесу: службене зграде и пословне просторије, стамбене зграде и станови, гараже и гаражна места, непокретности за репрезентативне потребе, непокретности за потребе дипломатских и конзуларних представништава и непокретности за посебне намене.

Покретне ствари, у смислу става 1. овог члана, јесу: превозна средства, предмети историјскодокументарне, културне и уметничке вредности, опрема, потрошни материјал и покретне ствари за посебне намене.

Покретне ствари, у смислу става 1. овог члана, су и новац и хартије од вредности, који се уређују посебним законом.

4.3.1. Непокретне ствари

Службене зграде и пословне просторије

Члан 53.

Службене зграде и пословне просторије, у смислу овог закона, су: зграде, делови зграда и просторије изграђене, купљене и на други начин прибављене од стране Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Распоред службених зграда и пословних просторија у својини Републике Србије врши Влада, а распоред службених зграда и пословних просторија у својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе врши надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Стамбене зграде и станови

Члан 54.

Стамбеним зградама, у смислу овог закона, сматрају се стамбене зграде, станови, гараже и пословни простор у стамбеним зградама, који су изградњом, куповином или по другом основу прибављени у својину Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе за потребе органа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Престао је да важи (види члан 157. Закона - 104/2016-6)

Престао је да важи (види члан 157. Закона - 104/2016-6)

За запослене у министарству надлежном за послове одбране критеријуме и поступак давања станова у закуп и њихове куповине и додељивање стамбених зајмова прописује министар надлежан за послове одбране.

За запослене у Народној банци Србије критеријуме и поступак давања станова у закуп и њихове куповине и додељивања стамбених зајмова, у складу са уредбом из става 2. овог члана, општим актом утврђује Гувернер Народне банке Србије.

Престао је да важи (види члан 157. Закона - 104/2016-6)

Висину закупнине за коришћење стамбених зграда, станова и гаража прописује Влада, односно

надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Стамбеним зградама и становима сматрају се такође и стамбене зграде и станови у јавној својини намењени за социјално становање чији је правни режим прописан посебним законом.

Надлежност Дирекције

Члан 55.

Послове државне управе у вези са прибављањем, управљањем и располагањем стамбеним зградама, становима и другим непокретностима које користе државни органи обавља Дирекција, ако законом није друкчије одређено.

Стамбене зграде и станови за потребе органа одбране

Члан 56.

О прибављању и располагању стамбеним зградама, становима, гаражама и пословним простором у стамбеним зградама које користе министарство надлежно за послове одбране и Војска Србије одлучује Влада на предлог Дирекције.

Начин коришћења, управљања и одржавања стамбених зграда, станова, гаража и пословног простора из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове одбране.

Непокретности за репрезентативне потребе

Члан 57.

Непокретности за репрезентативне потребе, у смислу овог закона, јесу резиденције, гостинске виле и друге непокретности које служе за потребе репрезентације Републике Србије.

Влада утврђује које се непокретности сматрају средствима за репрезентативне потребе у смислу става 1. овог члана, прописује начин њиховог коришћења и одређује орган који обавља послове одржавања ових непокретности.

Председнику Републике и председнику Владе, за време обављања те функције, омогућује се коришћење посебних резиденција.

Непокретности за репрезентативне потребе аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређују се актом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Непокретности за потребе дипломатско-конзуларних представништава

Члан 58.

Непокретности за потребе дипломатско-конзуларних представништава у својини Републике Србије у иностранству користе се у складу са законом којим се уређују спољни послови.

Непокретности за посебне намене

Члан 59.

Непокретности за посебне намене, у смислу овог закона, су непокретне ствари за војне потребе које користи министарство надлежно за послове одбране и Војска Србије и непокретне ствари за потребе послова безбедности из делокруга министарства надлежног за унутрашње послове и служби безбедности.

Шта се сматра непокретним стварима за посебне намене из става 1. овог члана ближе се уређује посебним законом.

4.3.2. Покретне ствари

Превозна средства

Члан 60.

Превозна средства, у смислу овог закона, јесу моторна возила, ваздухоплови, пловни објекти, шинска возила и друга средства која служе за потребе органа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и запослених у тим органима.

Превозна средства се користе за обављање службених послова органа из става 1. овог члана, у складу с потребама и њиховом наменом.

Влада уређује начин коришћења превозних средстава у својини Републике Србије.

Начин коришћења превозних средстава у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређује се прописом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Опрема и потрошни материјал

Члан 61.

Опремом и потрошним материјалом, у смислу овог закона, сматрају се рачунарски системи, биротехничка опрема, средства веза, лабораторијска опрема, канцеларијски намештај и други предмети потребни за рад органа.

Предмети посебне вредности

Члан 62.

Предмети историјскодокументарне, културне и уметничке вредности, у смислу овог закона, јесу писани и други историјски документи, скулптуре, слике, предмети од племенитих метала, таписерије и други предмети ликовне и примењене уметности, као и други предмети и дела, **односно друга имовинска права,*** од историјско-документарног, културног и уметничког значаја у јавној својини.

Предмети из става 1. овог члана могу се, на захтев музеја и других културних институција, дати на коришћење ради излагања.

О давању предмета из става 2. овог члана закључује се уговор у писменом облику, којим се посебно уређују питања осигурања, превоза, чувања, заштите и враћања тих предмета.

Влада ближе уређује начин коришћења, управљања, чувања и заштите предмета историјско-документарне, културне и уметничке вредности у јавној својини.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Покретне ствари за посебне намене

Члан 63.

Покретне ствари за посебне намене, у смислу овог закона, јесу: наоружање, војна и техничка опрема, превозна средства и друге покретне ствари за војне потребе које користи министарство надлежно за послове одбране и Војска Србије и које за потребе послова безбедности користе министарство надлежно за унутрашње послове и службе безбедности.

Шта се сматра покретним стварима за посебне намене из става 1. овог члана ближе се уређује посебним законом.

4.4. Евиденција ствари у јавној својини

Надлежност и начин вођења евиденције

Члан 64.

Органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе воде евиденцију о стању, вредности и кретању средстава у јавној својини које користе, у складу са законом.

Органи из става 1. овог члана воде посебну евиденцију непокретности у јавној својини које користе.

Органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе дужни су да податке из евиденције непокретности из става 2. овог члана достављају Дирекцији, која води јединствену евиденцију непокретности у јавној својини.

Влада уредбом прописује садржину и начин вођења евиденције непокретности из става 2. овог члана, као и рокове достављања података и начин вођења јединствене евиденције из става 3. овог члана.

Органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе дужни су да воде евиденцију непокретности у својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе које користе, у складу са уредбом из става 4. овог члана.

Јавно предузеће, друштво капитала, зависно друштво капитала, установа или друго правно лице чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе води евиденцију непокретности у јавној својини које користе.

Податке из евиденције непокретности из става 6. овог члана, јавно предузеће, друштво капитала, зависно друштво капитала, установа, јавна агенција и друго правно лице чији је оснивач Република Србија, достављају Дирекцији, која води јединствену евиденцију непокретности у јавној својини.

Податке из евиденције непокретности из става 6. овог члана, јавно предузеће, друштво капитала,

зависно друштво капитала, установа или друго правно лице чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе достављају надлежном органу оснивача, који те податке доставља Дирекцији, која води јединствену евиденцију непокретности у јавној својини.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе води јединствену евиденцију непокретности у својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са уредбом из става 4. овог члана.

Јединствену евиденцију непокретности у јавној својини из става 3. овог члана, Дирекција води као јавну и електронску базу података, осим за непокретности за посебне намене из члана 59. овог закона.*

Републички геодетски завод обезбеђује Дирекцији, на упит, приступ бази података из своје надлежности неопходних за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини, у складу са законом којим се уређује електронска управа.**

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 95/2018

4.5. Примање и давање поклона у односима са иностранством

Примање и задржавање поклона

Члан 65.

Поклони које функционери, посланици, државни службеници и друга лица, за која је одлучено да у односима са иностранством представљају Републику Србију, приме од представника стране државе, организације или институције у иностранству или страног држављанина, међународне организације или њеног органа, постају својина Републике Србије.

Поклони које представници аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе добију у вршењу послова представљања аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у међународној сарадњи, постају јавна својина аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, функционери, посланици, државни службеници и друга лица за која је одлучено да у односима са иностранством представљају Републику Србију, односно представници аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе у пословима међународне сарадње, могу стећи право својине на пригодном поклону мање вредности, који не може бити у новцу, а који се даје за успомену или у знак међународне сарадње или солидарности.

Под пригодним поклоном мање вредности, у смислу овог закона, подразумева се поклон чија вредност не прелази износ утврђен законом којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Процена вредности, пријава и предаја поклона

Члан 66.

У погледу процене вредности, пријаве и предаје поклона у својину примаоцу поклона сходно се примењују одговарајуће одредбе којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Уређивање чувања и коришћења поклона у јавној својини

Члан 67.

Влада уређује начин и рокове предаје, чувања и коришћења поклона који остају у јавној својини.

Давање поклона

Члан 68.

Представницима међународне организације или њених органа, стране државе, органа стране државе, организације или институције стране државе или страном држављанину могу се, на основу одлуке надлежног органа, изузетно, за успомену или у знак међународне сарадње или солидарности из јавне својине дати пригодни поклони мање вредности домаће производње.

Народна скупштина, односно тело које она овласти, председник Републике и Влада могу одлучити да се шефу стране државе, председнику парламента стране државе или председнику владе стране државе може дати поклон чија је вредност већа од износа предвиђеног у члану 65. став 4. овог закона.

4.6. Надзор

Надлежност и извештавање

Члан 69.

Надзор над примењивањем одредаба овог закона и на основу њега донетих подзаконских прописа о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима у својини Републике Србије врши министарство надлежно за послове финансија.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, надзор над примењивањем одредаба овог закона и других прописа у вези са прибављањем, коришћењем, управљањем и располагањем стварима у својини Републике Србије које користи министарство надлежно за послове одбране, Војска Србије и војне службе безбедности врши министарство надлежно за послове одбране, стварима које користи министарство надлежно за унутрашње послове – то министарство, а стварима које користи Безбедносно-информативна агенција – та агенција.

Надзор над примењивањем одредаба овог закона и на основу њега донетих подзаконских прописа о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима у својини аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, врши орган утврђен прописом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

У вршењу надзора из ст. 1 – 3. овог члана надлежни органи имају право непосредног увида у евиденцију и документацију о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима у јавној својини.

О утврђеном стању органи из ст. 1. и 2. овог члана имају право и дужност да обавесте Владу и да предложе мере за отклањање утврђених неправилности или незаконитости.

Обавезе корисника средстава код којих се врши надзор

Члан 70.

Органи и други корисници средстава у јавној својини код којих се врши надзор дужни су да органу који врши надзор омогуће увид у евиденцију и документацију о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима у јавној својини, као и да му дају потребна објашњења и пруже помоћ у вршењу тог надзора.

Достављање извештаја

Члан 71.

Дирекција подноси Влади годишњи извештај о стању непокретности у јавној својини, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину.

Министарство надлежно за послове одбране и министарство надлежно за унутрашње послове подnose Дирекцији годишње извештаје о стању непокретности у својини Републике Србије које користе, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

III. УСПОСТАВЉАЊЕ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Основна правила

Члан 72.

Непокретности, покретне ствари и друга средства (у даљем тексту: средства) која су, на основу Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 3/96 – исправка, 54/96, 32/97 и 101/05 – др. закон), на дан ступања на снагу овог закона у државној својини, постају средства у јавној својини Републике Србије, ако овим законом није друкчије одређено.

Природна богатства, добра од општег интереса, добра у општој употреби у државној својини (изузев добара која по овом закону припадају Аутономној покрајини Војводине и јединици локалне самоуправе), као и средства која на дан ступања на снагу овог закона користе Република Србија, државни органи и организације, установе и друге организације чији је оснивач Република Србија, даном ступања на снагу овог закона постају средства у јавној својини Републике Србије.

На средствима из става 1. овог члана, укључујући и средства у иностранству, која користе аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе успоставља се право јавне својине аутономне покрајине, односно право јавне својине јединице локалне самоуправе, под условима и на начин прописан овим законом.

Средствима из става 3. овог члана, која користе аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе сматрају се средства у државној својини на којима су на дан ступања на снагу овог закона уписани као корисници аутономна покрајина, органи и организације аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе и органи и организације јединице локалне самоуправе, као и средства која аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе и ови органи и организације користе на основу правног основа који може представљати основ за њихов упис у јавну књигу као корисника средстава. Ако је као корисник средстава у државној својини уписана месна заједница, односно друга организација са одговарајућим називом (месни народни одбор и сл.), право јавне својине стиче јединица локалне самоуправе, а месна заједница право коришћења.

Под средствима из става 3. овог члана сматрају се и средства:

– која користе установа и друга организација чији је оснивач аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, односно месна заједница;

– комуналне мреже;

– улице, тргови, јавни паркови на којима право јавне својине стиче јединица локалне самоуправе на чијој су територији;

– добра која користе јавна предузећа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина сагласно Закону о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине а која им нису уложена, нити по овом закону могу бити уложена у капитал, осим добара која по закону могу бити искључиво у својини Републике Србије;

– у потпуности изграђена из буџета Аутономне покрајине Војводине, из дела који се по Уставу Републике Србије користи за финансирање капиталних расхода, под условом да та средства могу бити у јавној својини Аутономне покрајине Војводине, у складу са овим законом;

– каналске мреже на територији Аутономне покрајине Војводине, осим ако су део пловних путева;

– објекти на територији бивших југословенских република који су били у друштвеној својини, на којима је као носилац права располагања била или је уписана Аутономна покрајина Војводина, односно јединица локалне самоуправе или установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводине, односно јединица локалне самоуправе.

У непокретне ствари из ст. 4. и 5. овог члана не улазе непокретности у државној својини које су органу и организацији, установи и другој организацији дате на привремено коришћење.

На непокретностима у државној својини на којима право коришћења има јавно предузеће и друштво капитала чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, успоставља се, под условима и на начин прописан овим законом, својина тог јавног предузећа односно друштва капитала, изузев на комуналним мрежама, на непокретностима из члана 20. став 2. овог закона и на непокретностима које се на основу овог закона не могу улагати у капитал, односно која могу бити искључиво у јавној својини.

Одредба става 7. овог члана сходно се примењује и на непокретности код којих је право коришћења пренето сагласно закону на зависна друштва капитала правних лица из тог става.

Одредбе ст. 7. и 8. овог члана не примењују се на непокретности у државној својини које су дате на привремено коришћење.

По основу стицања својине јавног предузећа и друштва капитала на непокретностима из става 7. овог члана, Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе стичу акције или уделе у јавном предузећу односно друштву капитала, уколико акције, односно уделе по том основу нису стекле до дана ступања на снагу овог закона.

На покретним стварима које користе органи и организације из става 4. овог члана и правно лице из ст. 7. и 8. овог члана, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, односно правно лице стиче право својине даном ступања на снагу овог закона.

Ради спровођења одредаба овог члана извршиће се, по потреби, промене оснивачког акта, односно статута, промене у пословној евиденцији и упис у регистар привредних субјеката.

Одредбе овог члана у погледу стицања јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, не примењују се на добра од општег интереса која нису наведена у ставу 2. овог члана и на грађевинско земљиште које је на дан ступања на снагу овог закона у државној својини.

Орган надлежан за вођење јавне евиденције о непокретностима и правима на њима извршиће, по службеној дужности, упис права јавне својине Републике Србије на непокретностима из става 2. овог члана.

Члан 73.

Аутономној покрајини Војводини припадају и средства створена улагањима АП Војводине, која су јој потребна за остваривање њених надлежности на пословима уређеним Уставом Републике Србије, законом и Законом о утврђивању надлежности АП Војводине.

Влада Републике Србије ће својим актом утврдити средства из става 1. овог члана у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона, на пословима рударства и енергетике, сајмова и других привредних манифестација, јавног информисања, заштите културних добара, науке и технолошког развоја и других послова предвиђених Законом о утврђивању надлежности АП Војводине.

Непокретности неопходне Републици Србији

Члан 74.

Изузетно од одредаба члана 72. став 4. и став 5. алинеја прва овог закона на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона фактички користе Република Србија, односно државни органи и организације, Република Србија даном ступања на снагу овог закона стиче:

- јавну својину уколико на непокретностима на дан ступања на снагу овог закона нису као корисници или носиоци права коришћења уписани други носиоци јавне својине, или од њих основане установе и друге организације;

- јавну својину уколико су непокретности намењене **за потребе државних органа, организација и јавних установа чији је оснивач Република Србија,*** за репрезентативне потребе државних органа и Републике Србије или служе за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, без обзира на стање корисника, односно носиоца права коришћења у јавном регистру непокретности и права на њима;

- право бестеретног коришћења * уколико су на непокретностима на дан ступања на снагу овог закона уписани као корисници или носиоци права коришћења други носиоци јавне својине или од њих основане установе и друге организације, **док постоји потреба за коришћењем, односно док се не обезбеди друга одговарајућа непокретност*.**

Право бестеретног коришћења у смислу става 1. алинеја трећа овог члана стиче се и у случају делимичног коришћења одређене непокретности - на делу који се фактички користи, а према попису који ће сачинити корисници непокретности.

У случајевима из става 1. алинеја трећа и става 2. овог члана, надлежни органи Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине, односно јединице локалне самоуправе могу се споразумети да се уместо предметне непокретности Републици Србији, односно државним органима и организацијама обезбеди коришћење друге непокретности под истим условима, **као и да се изврши размена или пренесе право јавне својине на тој или другој непокретности, ако је то у интересу носилаца права јавне својине*.**

*Службени гласник РС, број 95/2018

Грађевинско земљиште

Члан 75.

Конституисање права јавне својине на грађевинском земљишту у државној својини уређује се посебним законом.

Начин стицања јавне својине на непокретностима и подношење захтева

Члан 76.

Право јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе на непокретностима из члана 72. овог закона стиче се уписом права јавне својине у јавну књигу о непокретностима и правима на њима.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе подноси надлежном органу за упис права на непокретностима захтев за упис права јавне својине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе на основу одредаба овог закона, **с тим да ће захтев бити одбијен ако се исти односи на непокретност из члана 74. овог закона*.**

Брисани су ранији ст. 3. и 4. (види члан 11. Закона - 95/2018-236)

Рок за подношење захтева

Члан 77.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе подносе захтев за упис права јавне својине из члана 76. став 2. овог закона у року од **пет година*** од дана ступања на снагу овог закона.

Уколико се захтев за упис права јавне својине за одређену непокретност не поднесе у року из става 1. овог члана, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће, по службеној дужности, **по сили закона**** на тој непокретности упис права јавне својине Републике Србије ****.**

Брисан је ранији став 3. (види члан 12. Закона - 95/2018)

*Службени гласник РС, број 105/2014

**Службени гласник РС, број 95/2018

Члан 77а*

Надлежни орган за упис права на непокретностима дужан је да по службеној дужности, по сили закона, изврши упис права јавне својине јединице локалне самоуправе на некатегорисаним путевима и општинским путевима на којима је као корисник уписана јединица локалне самоуправе, односно њени органи и организације, као и на непокретностима из члана 72. став 5. алинеје 2. и 3. овог закона.*

Након истека рокова за подношење захтева за упис права јавне својине прописаних овим законом, као и права својине јавних предузећа, друштава капитала и других корисника у складу са овим законом, надлежни орган за упис права на непокретностима дужан је да по службеној дужности, по сили закона, изврши упис права јавне својине Републике Србије и брисање уписа права коришћења, односно корисника на свим непокретностима за које није извршен упис својине нити је поднет захтев, а све у складу са овим законом.*

*Службени гласник РС, број 95/2018

Решење по захтеву за упис

Члан 78.

По захтеву за упис надлежан орган доноси решење, које доставља подносиоцу захтева и **Државном правобранилаштву***.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана пријема решења.

Упис права врши се на основу правоснажног решења из става 1. овог члана.

Захтев за упис права јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе на непокретностима из члана 72. овог закона усвојиће се ако је уз захтев или накнадно органу надлежном за упис достављена потврда Агенције за реституцију да за ту непокретност није поднет захтев за враћање одузете имовине у складу са Законом о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 108/13, 142/14 и 88/15 – УС).*

За непокретности које су пријављене и евидентирани у складу са Законом из става 4. овог члана, захтев за упис права јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе на непокретностима из члана 72. овог закона усвојиће се ако је уз захтев или накнадно органу надлежном за упис достављено једно од следећа два решења:

- 1) решење којим се одбија захтев за враћање имовине и обештећење;
- 2) решење којим се утврђује право на обештећење.

Изузетно, орган надлежан за упис дозволиће упис јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и кад није достављена једна од исправа из става 5. овог члана, ако је уз захтев достављена потврда Агенције за реституцију да враћање предметне непокретности у натуралном облику ранијем власнику, односно његовом законском наследнику није могуће по закону којим се уређује враћање одузете имовине и обештећење.**

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 153/2020

Последице одбијања захтева

Члан 79.

Уколико захтев за упис права јавне својине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе буде правоснажно одбијен, сматраће се да је непокретност у јавној својини Републике Србије и надлежни орган извршиће, по службеној дужности, упис тог права.

Посебна својинска овлашћења аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 80.

Даном ступања на снагу овог закона на непокретностима из члана 72. ст. 4. и 5. овог закона успостављају се посебна својинска овлашћења аутономне покрајине, односно јединице локалне

самоуправе, у складу са одредбама овог закона.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу предузимати све акте располагања непокретностима из става 1. овог члана, осим отуђења непокретности из јавне својине без сагласности Владе.

О отуђењу непокретности из става 1. овог члана одлучује Влада на предлог који може поднети аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, а приход по основу отуђења непокретности уплаћује се у буџет аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Акти отуђења непокретности из члана 72. ст. 4. и 5. овог закона супротно одредбама овог члана ништави су.

Одредбе ст. 1 – 4. овог члана примењиваће се до правоснажности решења о упису права јавне својине **по захтеву из члана 76. став 2, односно по захтеву из члана 82а став 1.*** овог закона.

У свему осталом, у погледу располагања и коришћења непокретности из става 1. овог члана, до правоснажности решења о упису из става 5. овог члана сходно ће се примењивати одговарајуће одредбе овог закона.

*Службени гласник РС, број 108/2016

Прекршај

Члан 81.

Казном затвора од 30 до 60 дана и новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који донесе акт о отуђењу непокретности супротно члану 80. став 2. овог закона, као и лице у органу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе које на основу таквог акта потпише уговор о отуђењу непокретности.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ако:*

1) не води евиденцију о стању, вредности и кретању средстава у јавној својини које користе (члан 64. ст. 1, 2, 5. и 9.);*

2) у прописаном року не достави Дирекцији податке из евиденције коју води у циљу вођења јединствене евиденције непокретности у јавној својини (члан 64. ст. 3. и 8.).*

Новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:*

1) не води евиденцију о стању, вредности и кретању средстава у јавној својини које користе (члан 64. став 6.);*

2) у прописаном року не достави Дирекцији податке из евиденције коју води у циљу вођења јединствене евиденције непокретности у јавној својини (члан 64. став 7.).*

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Упис права својине јавног предузећа и друштва капитала

Члан 82.

Право својине јавног предузећа и друштва капитала на непокретностима из члана 72. ст. 7, 8. и 9. овог закона, стиче се уписом у јавну евиденцију о непокретностима и правима на њима.

Уз захтев за упис права својине из става 1. овог члана подноси се акт о сагласности надлежног органа оснивача и измена оснивачког акта.**

Јавно предузеће односно друштво капитала, као и њихова зависна друштва подносе захтев за упис права својине у року од **пет година*** од дана ступања на снагу овог закона.

Неће се дозволити упис права својине јавног предузећа и друштва капитала на:

- 1) природним богатствима;
- 2) добрима у општој употреби;
- 3) мрежама у јавној својини;
- 4) непокретностима из члана 20. став 2. овог закона које су поверене јавном предузећу, односно друштву капитала, односно њиховом зависном друштву ради давања у закуп односно на коришћење;
- 5) непокретностима које користе органи и организације носиоца права јавне својине на тим

непокретностима;

б) пољопривредном и грађевинском земљишту и другим непокретностима које нису уложене, нити се могу уложити у капитал јавног предузећа и друштва капитала, односно које могу бити искључиво у јавној својини.

Одредбе члана 78. ст. 4, 5. и 6. овог закона сходно ће се примењивати и код решавања по захтеву за упис права својине јавног предузећа и друштва капитала на непокретностима из става 1. овог члана.

Упис права својине јавног предузећа и друштва капитала на непокретностима из става 1. овог члана не може се извршити без писане сагласности оснивача, коју даје надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, а за јавна предузећа и друштва капитала чији је оснивач Република Србија - Влада, на предлог министарства надлежног за област којој припада делатност јавног предузећа, односно друштва капитала.

Упис права својине јавног предузећа и друштва капитала неће се дозволити и у другим случајевима постојања забране уписа, односно стицања својине јавног предузећа и друштва капитала.

Уколико се захтев за упис права својине за одређену непокретност не поднесе у року из става 3. овог члана, или тај захтев буде правоснажно одбијен, орган надлежан за упис права на непокретностима извршиће, по службеној дужности, упис права јавне својине Републике Србије – ако је реч о захтеву јавног предузећа, односно друштва капитала чији је оснивач Република Србија, а ако је реч о захтеву јавног предузећа односно друштва капитала чији је оснивач аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе – орган надлежан за упис извршиће, по службеној дужности, упис права јавне својине аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе ако су за то испуњени услови прописани овим законом.

До уписа права својине подносиоца захтева за упис, односно права јавне својине оснивача из става 8. овог члана, јавно предузеће и друштво капитала који имају право коришћења задржавају право коришћења на предметним непокретностима са правима и обавезама које имају на дан ступања на снагу овог закона. Отуђење овог права не може се извршити без сагласности оснивача, а акт о отуђењу супротно овој одредби ништав је.

Забрана за упис из става 4. тачка 4) овог члана није сметња да се непокретност у јавној својини, на основу одлуке Владе, односно надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са овим законом, пренесе у својину јавног предузећа, односно друштва капитала.

*Службени гласник РС, број 105/2014

**Службени гласник РС, број 95/2018

Члан 82а*

Изузетно од члана 77. став 2. и члана 82. став 8. овог закона, упис права јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно права својине јавног предузећа и друштва капитала, извршиће се и у случају кад се захтев за упис не поднесе у року из члана 77. став 1. и члана 82. став 3. овог закона, на основу накнадног захтева за упис права својине, ако су за то испуњени услови прописани овим законом.*

Накнадни захтев за упис права својине из става 1. овог члана може се поднети најкасније до* 31. децембра 2021. године.**

*Службени гласник РС, број 108/2016

**Службени гласник РС, број 153/2020

Порески третман

Члан 83.

Стицање права јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе или утврђивање права приватне својине на основу одредаба овог закона не сматра се прометом добара у смислу закона којим се уређује порез на додату вредност, односно пренос апсолутних права.

Приликом подношења захтева на упис права на непокретностима, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као подносиоци захтева нису у обавези да плате административне и судске таксе, нити трошкове за рад и пружање услуга Републичког геодетског завода, који падају на терет тог органа. Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе дужне су да плате накнаду за рад геодетске организације у случају кад је њено ангажовање неопходно за правилно решење захтева.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Поступци покренути по Закону о средствима

Члан 84.

Поступци по основу чл. 8, 8а и 8б Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 3/96 – исправка, 54/96, 32/97 и 101/05 – др. закон – у даљем тексту: Закон о средствима) који су започети до дана ступања на снагу овог закона обустављају се даном ступања на снагу овог закона.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона по основу члана 48. Закона о средствима, у којима до дана ступања на снагу овог закона није донета одлука Владе о утврђивању удела државне својине у правном лицу, наставиће се и окончати у складу са Законом о средствима.

Поступци по основу члана 48. Закона о средствима у којима је до дана ступања на снагу овог закона донета одлука Владе о утврђивању удела државне својине у правном лицу окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања поступка.

Конвалидација

Члан 85.

Влада може накнадно дати сагласност у смислу чл. 8. и 8а Закона о средствима на уговор о прибављању непокретности у државну својину, односно о отуђењу непокретности из државне својине закључен до дана ступања на снагу овог закона, ако су за пуноважност тог уговора испуњени сви прописани услови, осим постојања сагласности Владе и ако су обавезе по таквом уговору у потпуности извршене.

Дирекција може, по претходно прибављеном мишљењу Државног правобранилаштва, накнадно дати сагласност у смислу члана 8а Закона о средствима на уговор о прибављању непокретности у државну својину, закључен до дана ступања на снагу овог закона, ако су за пуноважност тог уговора испуњени сви прописани услови, осим постојања сагласности Дирекције и ако су обавезе по таквом уговору у потпуности извршене.*

Код прибављања непокретности сагласност се може дати и ако није спроведен поступак јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, а претходне и накнадне сагласности Владе, **односно Дирекције*** за такво прибављање непокретности дате до дана ступања на снагу овог закона остају на снази.

Даном ступања на снагу овог закона врши се конвалидација свих уговора о набавци станова које је, након ступања на снагу Закона о средствима, до 7. новембра 2001. године, као уговорна страна, у име Републике Србије, закључило Министарство унутрашњих послова.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Престанак важења закона и примена подзаконских аката

Члан 86.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 3/96 – исправка, 54/96, 32/97 и 101/05 – др. закон) и Закон о имовини Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 41/93, 50/93 – др. закон, 24/94 – др. закон, 28/96 – др. закон, 30/96 и 30/00 – УС).

Подзаконски акти донети на основу закона из става 1. овог члана примењиваће се до доношења подзаконских аката на основу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Достављање података Дирекцији

Члан 87.

До стицања права јавне својине аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, сви подаци о евиденцији непокретности у јавној својини достављају се Републичкој дирекцији за имовину, у складу са прописима који важе на дан ступања на снагу овог закона.

Упис по службеној дужности права јавне својине Републике Србије

Члан 88.

Надлежни орган за упис права на непокретностима дужан је да по ступању на снагу овог закона, без одлагања, по службеној дужности изврши упис права јавне својине Републике Србије на непокретностима на којима је у евиденцији непокретности и права на њима уписано право Савезне Републике Југославије, односно Државне заједнице Србија и Црна Гора.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 89.

Подзаконски акти на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Примена Закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија

Члан 90.

До престанка функционисања међународне управе успостављене у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација, на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, у погледу питања која се односе на средства у својини Републике Србије примењиваће се одговарајуће одредбе Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 3/96 – исправка, 54/96, 32/97 и 101/05 – др. закон).

Ступање на снагу

Члан 91.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ” ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о јавној својини: "Службени гласник РС", број 113/2017-228

Члан 18.

Од дана ступања на снагу овог закона не може се спровести започето принудно извршење на предметима који по овом закону не могу бити предмет принудног извршења.

Члан 19.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о јавној својини: "Службени гласник РС", број 95/2018-236

Члан 15.

На непокретностима на којима су у јавној књизи о непокретностима и правима на њима као корисници, односно носиоци права коришћења уписана правна лица и други облици организовања који су престали да постоје и који немају правне следбенике, престаје наведено право и конституише се право јавне својине Републике Србије.

Захтев за упис јавне својине Републике Србије на непокретностима наведеним у ставу 1. овог члана подноси Државно правобранилаштво, односно Дирекција.

Уз захтев за упис јавне својине Републике Србије доставља се: доказ да правно лице, односно организација није уписана у регистар правних лица и организација и да нема правног следбеника; акт о брисању из регистра правних лица, као и друга документација на основу које се може утврдити да су уписани корисници, односно носиоци права коришћења престали да постоје.

Лице које има правни интерес може оспорити упис права јавне својине Републике Србије у смислу овог члана закона.

Члан 16.

Одредбе члана 8. овог закона примењују се и у поступцима отуђења ствари у јавној својини који су започети, а нису окончани продајом ствари до дана ступања на снагу овог закона, због неприхватања почетне процењене вредности.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.